

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟΥ (ΚΥΠ ΘΕ)

ΠΕΡΙΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

(1) ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	Οικονομικών και Πολιτικών Επιστημών		
ΤΜΗΜΑ	Τμήμα Κοινωνιολογίας		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Προπτυχιακό		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	431031	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	Z
ΤΙΤΛΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ	Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες διδασκαλίας και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>	ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΕΣ ΩΡΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	
Διαλέξεις - ασκήσεις	3	6	
ΤΥΠΟΣ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ <i>γενικού υποβάθρου, ειδικού υποβάθρου, ειδίκευσης γενικών γνώσεων, ανάπτυξης δεξιοτήτων</i>	Υποχρεωτικό Επιλογής-Ειδικού υποβάθρου		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΜΑΘΗΜΑΤΑ:	Κανένα		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική με δυνατότητα διδασκαλίας στην Αγγλική		
ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Ναι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ (URL)	https://eclass.uoa.gr/courses/SOC152/		

(2) ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

<p>Μαθησιακά Αποτελέσματα</p> <p>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα του μαθήματος οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση του μαθήματος.</p> <p>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</p> <ul style="list-style-type: none"> Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με το Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και το Παράρτημα Β Περιοδικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
--

Με το πέρας του μαθήματος αναμένεται ότι οι φοιτητές/τριες θα είναι σε θέση να:

- Αντιληφθούν τις κοινωνικές και οικονομικές λειτουργίες του Παγκόσμιου Ιστού.
- Κατανοήσουν τις νέες επιχειρηματικές λογικές που είναι συνδεδεμένες με την αξιοποίηση των ψηφιακών μέσων.
- Διαμορφώσουν μια τεκμηριωμένη εικόνα για τα οικονομικά μεγέθη που συνδέονται με την ψηφιακή οικονομία και να τα συγκρίνουν με τις υπόλοιπες σφαίρες της οικονομίας.
- Κατανοήσουν τον ρόλο που παίζουν οι κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες στη μορφοποίηση του Παγκόσμιου Ιστού.
- Αντιληφθούν τις κοινωνικές και οικονομικές ανισότητες που προκύπτουν από τη λειτουργία του Παγκόσμιου Ιστού, αλλά και τις δυνατότητες υπέρβασής τους μέσω της ψηφιακής οικονομίας.
- Γνωρίσουν τις διάφορες εκδοχές της ψηφιακής εργασίας και τον μετασχηματισμό που αυτές επιφέρουν στη σχέση κεφαλαίου-εργασίας.
- Απομυθοποιήσουν τις διάφορες μορφές κοινωνικού ελέγχου που ασκούνται μέσω του Διαδικτύου και να κατανοήσουν την αμιγώς οικονομική τους λειτουργία
- Κατανοήσουν τον καταστατικό ρόλο της διαφήμισης στη λειτουργία και μορφοποίηση του Παγκόσμιου Ιστού.
- Κατανοήσουν την κρίσιμη σημασία των «μεγάλων» δεδομένων ως καυσίμων της παγκόσμιας ψηφιακής οικονομίας.
- Προβληματιστούν για την κρίσιμη κοινωνική και οικονομική σημασία των κινημάτων του ελεύθερου και ανοικτού λογισμικού και των εγχειρημάτων διαμοιρασμού μέσω δικτύων ομοτίμων.

Γενικές Ικανότητες

Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί το μάθημα:

Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών

Σχεδιασμός και διαχείριση έργων

Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα

Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις

Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον

Λήψη αποφάσεων

Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου

Αυτόνομη εργασία

Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής

Ομαδική εργασία

Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

Εργασία σε διεθνές περιβάλλον

.....

Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον

Άλλες...

Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών

.....

- Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών
- Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις
- Λήψη αποφάσεων
- Ομαδική εργασία
- Εργασία σε διεθνές περιβάλλον
- Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον
- Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών
- Σεβασμός στη διαφορετικότητα και την πολυπολιτισμικότητα
- Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής ευαισθησίας σε θέματα κοινωνικών ανισοτήτων
- Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής
- Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης

(3) ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Η Πολιτική Οικονομία είναι παραδοσιακά συνυφασμένη με την Οικονομική Επιστήμη. Εδώ και αρκετές δεκαετίες, ωστόσο, ο όρος έχει αρχίσει να χρησιμοποιείται και σε σχέση με την παραγωγή και διανομή πολιτισμικών αγαθών. Έτσι, έχουμε «Πολιτικές Οικονομίες της Γνώσης», «Πολιτική Οικονομία των Μέσων» και, πιο πρόσφατα, «Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου». Η Πολιτική Οικονομία, σε αυτό το ευρύτερο πλαίσιο, καλείται να μελετήσει τον συνδυασμό πολιτικής ισχύος και οικονομικών πόρων που καθιστούν δυνατή την παραγωγή των συγκεκριμένων πολιτισμικών αγαθών και καθορίζουν τους τρόπους με τους οποίους αυτά διανέμονται και καταναλώνονται από το κοινωνικό σώμα.

Παραδοσιακά η Πολιτική Οικονομία είναι αναγωγιστική, με την έννοια ότι τείνει να αναγάγει τα κοινωνικά φαινόμενα στην οικονομική τους αφετηρία. Με τη διεύρυνση του γνωστικού της πεδίου, ωστόσο, η εστίασή της μετατοπίστηκε προς τις κοινωνικές σχέσεις και ιδιαίτερα τις σχέσεις εξουσίας, οι οποίες ευθύνονται για την παραγωγή και διανομή των πολιτισμικών αγαθών. Η Κριτική Πολιτική Οικονομία επέφερε μια επιπλέον μετατόπιση. Όχι μόνο εστιάζει στις σχέσεις εξουσίας, αλλά επιχειρεί να ανιχνεύσει τις κοινωνικές ανισότητες που βρίσκονται στη βάση του τρόπου παραγωγής των πολιτισμικών αγαθών, καθώς και εκείνες που εμποδίζονται από τον τρόπο διανομής τους.

Από αυτή την άποψη, η Πολιτική Οικονομία του Διαδικτύου έχει δύο πλευρές.

Αφενός μελετά τους κοινωνικούς και οικονομικούς όρους λειτουργίας των ψηφιακών μέσων: Ιδιοκτησιακό καθεστώς, συγκέντρωση υποδομών, ζητήματα ελέγχου, νομικό πλαίσιο. Επίσης εξετάζει τις διάφορες θεωρίες που αντιλαμβάνονται το διαδίκτυο ως το νέο μοντέλο καπιταλιστικής συσσώρευσης και τους τρόπους οικονομικής οργάνωσης που συνδέονται με αυτές.

Αφετέρου μελετά τις κοινωνικές και οικονομικές συνέπειες της λειτουργίας του Παγκόσμιου Ιστού: Εμπορευματοποίηση της πληροφορίας, εμπορευματοποίηση του κοινού («audience commodity»), «καπιταλισμό της επιτήρησης», «καπιταλισμό της πλατφόρμας», άδειες χρήσης ψηφιακών πόρων, διαμοιρασμό μέσω δικτύων ομοτίμων και ελεύθερο λογισμικό. Επίσης εξετάζει την οικονομική και κοινωνική σημασία της «εξαγωγής» δεδομένων και της «άυλης» ή δωρεάν εργασίας που παρέχεται από τους χρήστες του Παγκόσμιου Ιστού

(4) ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	Ανάπτυξη των θεμάτων στην τάξη και συζήτηση. Διαλέξεις οικονομολόγων, κοινωνιολόγων και ανθρωπολόγων που ειδικεύονται στα επιμέρους θέματα του μαθήματος. Προσομοίωση σεναρίων κοινωνικής έρευνας.
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Χρήση οπτικοακουστικών μέσων για τη διδασκαλία Προβολή σχετικών ταινιών και streaming από διαδικτυακές πλατφόρμες Χρήση των κινητών τηλεφώνων των φοιτητών και φοιτητριών για επιτόπια έρευνα και άντληση εξειδικευμένων πληροφοριών από τον

	<p>Παγκόσμιο Ιστό.</p> <p>Χρήση της πλατφόρμας e-class για επικοινωνία με τους φοιτητές και τις φοιτήτριες, καθώς και για την ανάρτηση συμπληρωματικού υλικού.</p>																	
<p>ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ</p> <p>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι διδασκαλίας.</p> <p>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</p> <p>Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης σύμφωνα με τις αρχές του ECTS</p>	<table border="1"> <thead> <tr> <th data-bbox="603 376 933 472">Δραστηριότητα</th> <th data-bbox="933 376 1270 472">Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="603 472 933 528">Διαλέξεις</td> <td data-bbox="933 472 1270 528">24</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 528 933 624">Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας</td> <td data-bbox="933 528 1270 624">15</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 624 933 721">Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας</td> <td data-bbox="933 624 1270 721">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 721 933 846">Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών</td> <td data-bbox="933 721 1270 846">40</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 846 933 936">Προετοιμασία για αξιολόγηση</td> <td data-bbox="933 846 1270 936">31</td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 936 933 992"></td> <td data-bbox="933 936 1270 992"></td> </tr> <tr> <td data-bbox="603 992 933 1055">Σύνολο Μαθήματος</td> <td data-bbox="933 992 1270 1055">150</td> </tr> </tbody> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου	Διαλέξεις	24	Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας	15	Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας	40	Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών	40	Προετοιμασία για αξιολόγηση	31			Σύνολο Μαθήματος	150	
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου																	
Διαλέξεις	24																	
Προσομοιώσεις κοινωνικής έρευνας	15																	
Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας	40																	
Μελέτη συμπληρωματικού υλικού και εκπόνηση εργασιών	40																	
Προετοιμασία για αξιολόγηση	31																	
Σύνολο Μαθήματος	150																	
<p>ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ</p> <p>Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης</p> <p>Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμών, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες</p> <p>Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.</p>	<p>Η διαδικασία αξιολόγησης γίνεται στην ελληνική γλώσσα με γραπτή εξέταση στο σύνολο της ύλης και έχει τη μορφή ερωτημάτων εκτεταμένης απάντησης.</p> <p>Κατά την εξέταση επιτρέπεται η χρήση βιβλίων και σημειώσεων. Επίσης, ενθαρρύνεται η συνεργασία μεταξύ των φοιτητών και των φοιτητριών για τη συλλογική επεξεργασία των ερωτημάτων.</p> <p>Η απάντηση στα ερωτήματα θεωρείται πλήρης όταν είναι πραγματολογικά ακριβής, ικανοποιητικά αιτιολογημένη και σαφώς διατυπωμένη.</p>																	

(5) ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<p>César R. S. Bolaño και Eloy S. Vieira (2015). The Political Economy of the Internet: Social Networking Sites and a Reply to Fuchs. <i>Television & New Media</i>, 16(1), 52–61.</p> <p>Christian Fuchs (2020). <i>Ξαναμελετώντας τον Μαρξ στην εποχή του ψηφιακού καπιταλισμού</i>, μετάφραση Δ. Ζώχου, επιμέλεια Δ. Τζαρέλλας. Αθήνα: Δίαυλος.</p> <p>Jonathan Hardy (2014). <i>Critical Political Economy of the Media. An Introduction</i>. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Routledge.</p> <p>Nick Srnicek (2017). <i>Platform capitalism</i>. London: Polity.</p> <p>Tiziana Terranova (2000). Free Labor: Producing Culture for the Digital Economy. <i>Social Text</i>, 18(2), 33-58.</p> <p>Dwayne Winseck και Dal Yong Jin (2011). <i>The Political Economies of Media. The Transformation of the Global</i></p>
--

Media Industries. Λονδίνο και Νέα Υόρκη: Bloomsbury Academic.

Shoshana Zuboff (2020). *Η εποχή του κατασκοπευτικού καπιταλισμού*, μετάφραση Γ. Μπέτσος. Αθήνα: Καστανιώτης.

Νίκος Σμυρναίος (2018). *Το ολιγώλιο του Διαδικτύου*. Αθήνα: Μεταμεσονύκτιες Εκδόσεις και Advanced Media Institute.